

Megjelenik mindennap a délutáni órákban.

Elfizetési díj:
Egész évre 12 ft, félvre 6 ft, év-negyedre 3 ft o. é.

Helyben előfizetheti Demjén L. és Keresztésy Pál urak kereskedésében, hól egyes szá-mok is kaphatók.

Szerkesztői szállás: belső-tordantca 122. sz. Kiadó-hivatal: A tanácsház mellett, az emelet hátsó részében.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KOZGAZDÁSZATI NAPILAP.

Hirdetési díj: 6t hasabos garmond sorért 6 k. s egyszeri beiktatás után 30 kr. bélyegdíj.

Hirdetések felvételnek: Helyben: akiadóhivatal-ban, Demjén László könyv- és Keresztésy Pál papir-kereskedésében. Pesten: Zeisler M. (királyutca 60. sz.) Bécsben: Haasenstein és Vogler néi (Neu-er-Markt 11. sz.) Oppelk Alajosné (Wollzeile 22. sz.) Rudolf Mosse off. Zeitungs-Agent (Stadt, Seiller-straße 2.). Süddeutsche Annoncen Expedition Stuttg.

Nyitléri cikkek: sora után 20 kr. előleg be-küldése mellett a szerkesztőséghez czimzendők.

Elfizetések s hirdetési díjak a vidékről a szerkesztőséghez küldendők be.

Nehány őszinte szó az újabb re-formról.

(y) A napisajónak egyrésze régóta hangsú-lyozta azt, hogy a megyéket szervezni kell, mert elkerülhetlenné vált, hogy jó közigazgatásnak le-gyen, — a törvényszékeket szervezni kell, mert a jüstitiának függetlenítése mentte tétele a választási befolyások nyugtától, hogy az **objectivitas** magas-tatára juthassan, élető szükségé vált, sat.

Az ilyen elméletek helyesek valának, a tétel-ek elyben igazak; de most, midőn a hangzatos szavakat tények követték, midőn ide-oda a szer-vezkedési munkálatoknak végehez jutottunk, vizs-gáljuk elfogulatlan bírálattal, ha vajjon a bevégett tények megfelelnek-e a szavakban hangoztatott igazságoknak a fennen hirdetett elveknek? **ha vaj-jona zárjelenet nem lehet-e parodiájává a nagy-szerű nyitánynak?**

A jó közigazgatásnak egyik lényeges kelléke a jó rendőrség és jó mezei rendészet. Ezen intéz-mények még eddig mit sem nyertek az új szervez-kedések által. Kolozsárvaros képviselője keblü kisebbségének a rendőrségi eljárás módozatát és elveit szabályozó indítványát nem fogadta el, a helyett ez eljárás részleteinek és alkalmazásának eltálalását a tisztviselő **belátására** bízta; holott tisztviselőink a helyett, hogy a culturállamoknak e téren szerzett tapasztalataival és tanulmányaival is-me-retesek és ezen ismeretek hasznosítására alkal-masok volnának, sokan az önkényeskedés vagy sem-mittevés régi iskolájának növendékei, s minthogy ezen iskola falain kívül nem tekintenek körül, **saját belátásuk** bizonyosan nem fogja őket az e korlátokon túl föltálalható practikusabb intézmé-nyek és módozatok révpartjához vezetni. Kolozs-vártt tehát s körülbelől más városokban is a **rend-őrségi pontosság és igazéagszolgálatas marad a réginel.**

Van ugyan a városok fölé újalkotmányos fő-ispán helyezve, de ezen újkéletü dignitariuskok na-gyobbára respectálják az autonomicus jogokat s szerényen nem elegyednek semmibe a mi munkát és tanulmányt igényel; ők a kormány érdekeit vé-dik, a kormányjelölteket pártolják a követválasztá-soknál; végül is egy zsíros konczczal ugyan több van a bene merita persónák számára, **hadd ma-radjon személy- és vagyonbátorság** ugy, mint **az a fokos fénykorában létezhetett.**

Második teendője a jó közigazgatásnak a ka-tonaállitás, adók, rovatatok pontos behajtása. E tekintetben a régi megyék közigazgatása hogy **rosz nem volt** megítélhetjük a visszapiplantunk a szá-zad elejére. A hosszas francia háboruk folytán a kormány a nemességtől is hadi subsidiumot kívánt. A megyék közgyűlései néhol remonstráltak ugyan ezen törvénytelen rovatatok ellen, de a cancellária erőlyesen rendelkezett s a megyék tisztiségei pon-tosan fölhajtották a sarczot, pedig a fizetés czime megszerezve volt ugyan, de az akkori alkotmány-talan finantialis kezelés mellett senki sem tudhatta, hogy verejtékes fillérei tulajdonképen hová fordít-atnának, hogy a rendkívüli hadiköltségek hányad-

résben törlesztettek a devalvatio és hányadrészen a divattá válni kezdett állami költségvtelek által.

Vajha az új közigazgatás évek végén arány-lag kevesebb hátrálékot mutatná fel az oktanul fölisagzott megyetisztviselői fizetésekkel megsza-porodott keblü rovatatokból, mint a mennyit a régi közigazgatás minden rosasága mellett fölmutatott annak idejében.

Valljuk be, hogy nemcsak azért kellett újra szervezni a megyéket, hogy jobb közigazgatás eszközöltessék, hanem, hogy a megyei ország-gyűlés-játszásnak is kellő határ szabassék; hogy ezen ó-szabályu autonomicus jogok, melyek véd-bástyái voltak ugyan ösidőkben az alkotmánynak és nemzetségnek, de a viszonyok rohamos változ-tával öreguri zsembelődéseknél más szerepör alig maradhatott fenn számukra, összhangzásba ho-zzassanak a parlamentáris rendszerrel és felelős kor-mányszattal, mert két ur egy háznál, két fő egy kalap alatt nem fér meg.

Valljuk be, hogy a pártédek sem mellöz-tetett.

Az országházból.

Pest, január 28-án.

A képviselőház jan. 27-ki ülésében. Irányi D. megújítja azon határozati javaslatát, mely a tornászat és fegyvergyakorlatoknak az iskolákban való behozatalára vonatkozik, kérvén a házat, hogy indítványát már a közelebbi ülésben indokolhassa. Payler, minster felele-téből azt vettük ki, hogy e részben már történtek intéz-kedések; hanem miután ezek nem lehetnek államtíkok, jó lett volna ö nmltségának azokat uyiltan elősorolni, ez az ügynek csak használható volna s a kételkedőket és aggódókat megnyugtathatta volna.

Tisza L. közlekedésügyér benyújtá a tjavaslatot a m. kir. állampaspálya pesti indóházának kizárólag áru-pályaudvarrá átalakításáról. Áttétetett a vasuti és pénz-ügyi bizottsághoz.

Továbbá elhatározta a ház azt is, hogy Pestváros polgárainak Deák F. által a főváros egyesítése tárgya-ban beadott kérvényét kinyomtatja s azt az erre vonat-kozó tjavaslattal kapcsolatosan fogja tárgyalni. Használó határozatott Ö-Buda kérvényét illetőleg is.

A budapesti összekötő vasutról szóló tjavaslatot a ház végleg megszavazta.

A ház több a felsőház által is ellagadott tjavasla-tot szentesítés alá terjeszt Ö Felségéhez.

A pénzügyi bizottság jelentése alapján az 1867., 1868. és 1869-ben polgári hatóságok által igénybe vett katonai karhatalom költségeinek fedezésére 24,224 ftot szavaz meg.

A szegedi királyi biztosságra 133,500 ft szá-vaztatik meg. Előbb azonban Tóth V. belügyér kimu-tatja azon vád alaptalanságát, mintha Szegeden a rabokat torturáznák. Beszédében következő büntatistikai adato-k sorolt elő: 1871. deczemberben volt a kir. biztosság keze alatt befogott rab 400, most van 800, efelett 1400 bünrészes szabadrábon tartatik rendőri felügyelet és figye-lem alatt (Szomorú adatok! A királyi biztos reményli, hogy 10 hó alatt a monstre perügyeket beféjezheti. Ez alkalomból azon nézetet koczkaztatom hogy Ráday

grófnak az ország más szögleteiben sem ártana körülte-kinteni — látha találna egy kis foglalkozásra, mely körül tevékenységét s a bűnösök napfényre hozatalát, illetőleg tapasztalatait az állam javára értékesíthetné. Jó lesz ezt meggondolni a belügyministeriumban.

P. Szathmáry K. a hasonszévi gyógyszer-tannak fánshékét szeretne állítani; a pénzügyi bizottság kimu-tatja, hogy ez még fölösleges; hanem utasítassék a közoktatásügyér oda, hogy már a jövő évi költségve-tésben a belgyógyászat és sebészetre párhall tanfolya-mok felállítasáról gondoskodjék; továbbá a gyermek-gyógyászatnak egy külön tanszék állitassék az egyete-men. Ezek közegészségi viszonyainkra nézve mind infi-nité fontosabbak mint P. Sz. K. hasonszévi gyógyszer-tanának cathedrájá. A p. ü. bizottság tervet sürget a clinicák szaporítására is.

A ház a pénzügyi bizottság javaslatát is elfogadta, másfelől, kitűnven a minster feleletéből az, hogy a ha-szonszévi gyógyászatnak már 27 hallgatója van, elfo-gadta Szathmáry javaslatát is, a hasonszévi gyógyszer-tan felállítandó tanszékét illetőleg.

Lapszemle.

A „Reform“ a baloldalon valami rothadást vész észre. Az ellenzék elégedetlen a pártpolitika és vezetés-sel. Ennek kitörését a klubban, Tisza hideg gunyjjával és az elfojtott boszu fenyegetésével, eddig le tudta osil-lapítani. Hasontli ő a bedlami állatszelidítőhöz száraz hangjával, melylyel kiszárítja az ellen pártútok bátorsá-gát. Ez aligha lesz így a jövőben. A mi ellenzékünk nem lehet, mint másutt divatos, elégedett, mert nincs életelve. Hat pontu programja rongyruha, melyet ki felvett, le-dobni siet, mert szögyenli viselni. Nincs tovább áletezéljia, mert kormányképtelen; józan s még sem az. Felhívásá-ban maga hirdeti előre harmadszori bukását. Nics di-esősége az országgyűlésen; hol interpellatíók halmazával veszi el annak tevékenységét. Nagy szónok a baloldalon kevés van. Mivel hódítson tehát? Hívei a politikai pálya leányait, hivatalokat nem várhatnak; Kormányja jutni sohasem fog; sokan tehát igyekeznek tőle szabadulni. Az önzetlen hazafiakban e pártfégyelem elnyomja a lel-küismeret szavát. Az országgyűlésen pártállása minden kérdéstől elszigeteli. Ezek miatt az ellenzék ingerültsége kitört. Tisza karjában az izom, mely a gyeplőt tartá, el-lankadt; eltűnt szemevágásának varázsa. Megbukott Bi-harban is, hol Beöthy András, az ő halálos ellensége vá-lasztatott megpártfogoltja. Baranyai ellenében alispánnak.

A „P. Lloyd“ a közelébb Franciaországban tör-ténekből rövid életet jósol a köztársaságnak. Egyálta-lán ugy látszik, mintha a köztársaság a vén Európa nagy államaira nézve még mindig kifürkészhetlen themát ké-pezne. Csak a Svajczot vagy Ejszak-Amerikát kell te-kintennünk, s azonnal feltűnik a nagy különbség ezen ál-lamok és Franciaország alkotmányos rendszeré között. Itt egy köztársasági elnök, ki mint valamely kabinetí fő-nök, örökösen a vitába avatkozik, s azonnal lemondás-sal fenyeget, ha a szavazás eredménye akaratával ellenkezik; a mi merő képtelenség. Svajczban a szövetségi elnök teljesen háttérbe lép. Az amerikai Unió elnöke csak írásbeli üzenetek után közlekedik a congressussal, melyben a miniszterek közül soha egy sem jelenik meg. A köztársasági elnök s a miniszterek csupán végrehajtói levén a congressus határozatainak, ép ez okból hivata-viselnek. . . . Amott egy személyvonat, — ott egy vegyes vonat . . . és itt a sarokban egy tehervonat gördül tova a sima padlózatán. . . . A személyvonat oly gözzel hajt tova, hogy szinte csodálkozunk a felett: hogy nem tör-ténik kisikamlás, vagy — összeütközés. . . . Szerencsés az, ki személyvonattal utazhatik tova.

De im egy tehervonat! . . . Mily nagy ügygyel; hajjal fordul ama kanyarulatnál . . . alig tud a váltoíg jutni, hogy a neki szemközt nyíltességgel jövő vegyes vonat utjából kitörjen. — Nem szeretnék így vonatnak vezetője lenni, s ha a sors még is erre kárhoztatna, be-adnám azonnal lemondásomat, oh mert uram . . . a máha igen sok . . . így nem tánczolunk, az az: nem utazunk. . . .

Végre itt az első állomás.

A kalauzok (rendező) nem kiáltják ki a megállá-podási időt, de a „menetrendben“ tisztán ki van írva: „2-ik állomás: „Csárdás“ 2 Minuten Aufenthalt!“

És alig telik két percz, a „harangjelzetkészülék“ megszólal, a vonatok összekapcsolatnak és ujult tüzzel, meleg kebellet csuszna tova a fényes padlózatán, mely-nek járható-állapota a „vonatfőnök“ értelmességéről tesz tanuságot.

Ha egy vonat kisikamlík — s ez rendesen vegyes vonatknál történik — van sikoltás, van láрма, kacaj! . . . A baj sokkal nagyobb itt, mint az ennél gyakoribb összeütközéseknél, mert a gép szervezete, a kerekek a légben repdesnek, ha csak a mozdony-vezető — tánczos ügyessége ezt meg nem előzi.

A legsajátságosabban azonban mégis a „távírdai-készülék“ van berendezve. A sodronyok itt az ajakról ajakra vezetnek, s vajmi sok esetben megtörténik, hogy a szívészélvész diühös szerelem-orkáná válik, és a „villanyos-készülék“ — némává lesz; . . . az élő szavak

loskodásuk tartamára teljesen függetlenek a két ház szavazatától. Az elnök nem köthet szerződést, nem neve-z-het hivatalnokot vagy bírót a senatus beleegyezése nél-kül, s ha csökönössé válik mint Johnson, a „Tenure-office“ törvény megfoszlja a jogtől minisztereit a cong-ressus helybenhagyása nélkül megválasztani. Ez — mondja a „Lloyd“ — a valódi köztársaság; ellenben a mit Thi-ers színre hoz, korresszülöttje a király nélküli monarchiá-nak, melyben ő a miniszterelnököt játsza s pótolhatlanak hiszi magát, mert a souverain hiányzik, ki helyét elfo-galhatná.

A „Hon“ a „Reform“-nak a bankügyre nézve ja-vasolt azon dualisztikus rendszerével, hogy a bank ércz-keszlete Ausztria és Magyarország közt megosztassék, nem lehet megelégedve. Ezt már két év előtt a „P. Lloyd“ egyik levelezője is elmondta. Hogy Magyarország lako-sai anyagi és politikai függésben ne tartassanak az oszt-rák nemzeti banktól, nem kielégítő ennek dualisztikus új-jászervezése, hanem határozottan a független nemzeti bankrendszer eszméjének megvalósítását kell követelni.

A lövétei erdő ügyében s még valami.

— Száva Farkas-tól. —

(Vége.)

Egy óriási bikkfa itt, mondják, 4, mond: négy kiskrajozárral fízetődik, s egy forintért, egy pár mar-hával, egy egész éven át bárki is fízizhat belőle s vihet a mennyit épen el tud vinni.

Sokat gondolkoztam azon, hogy hát nem lehetne-e drága kincset megmenteni s értékesíteni azt az egész székelý népre nézve, mi egyszersmind Lövéte községé-nek is nagyobb és szebb jövedelmet biztosítana, mint jelenleg.

Igen bizony, meg lehetne menteni e drága kin-cset s értékesíteni, jövedelmezőbbé tenni édes magunk javára; csak lenne egy ügyes vállalkozó, ki ezen ügynek élére állana.

És hogyan, mily uton-módon, mily eszközök által?

Részvények után egy ily ügyes és vállalkozó em-ber vezetése alatt alakulhatna egy társulat, mely társulat a helységgel szerződve fölfogná, felhasználná az erdőn s minden lépten itt át- és előrohano kisebb és nagyobb patakok, vizek erejét: állitana fűrészmalmokat s minden a Székelyföldön levő fűrés-, faragásra alkalmas embert használna fel s a bikkfából faragni szokott minden ki-gondolható szükséges házi és mesterségekhez megkivá-u-tató eszközök előállítására, ugymint: széles jó, fokos bukkfadeszkákat, melyekből az illető mesteremberek, asztalosak, ácsok, molnárok, kádárok, mesterségük szükségé szerint, készítenének országsteré száz és száz, meg ezerféle eszközöket; kerekések részére: készül-hetnének kerékfők, fentők, kerékfalak, lajtorják, ten-gelyek, löcsők, rndak, szának, kisebb taligák; nagyjá-ból kivágva mindenféle butorták, léczek, ölok, ablaklák, ajtófélfák, sertésölök, ketreczek, szuszékok, asztalok, löczák, tekenők, vékák, kézi szűrőlapátok, osztaváták, tilók, mindenféle lapátok, gereblyék, nagy kanalok, cseberrudak, dereglyék, földhordó kézi taligák, da-gasztó-, szapulószekek, sujkolók, lábori ágyak, fűresz-, fejsze-, ásó-, kasza-, kapanyelek, sámfák, vonalzók, gyermekjátékok, szánkák, kisebb játszószekek, faló-vak, stb., satb. Oszlop, léposófák s szóval ezer és ezer véres betükké válnak, melyek a szív-állomásban tolo-pednek le, s mindez azért: mert a „távírdai-szigetelő“ szolgálat-képtelennékké válnak.

Hány ily állomás lett már az „orkán“ martalékává? Végre fogy a gőz, a „vonatvezető“ belátja, hogy „kenés“ nélkül a jövő állomást alig érne el, s miután a mozdony „kis kerekeseikéi“ amugy is elég tudnak már tova-csuszni, megállapodik az egész vonat-csoport az „éjféli“ állomásnál.

Megállapodási idő: 60 percz.

Mindenki siet az étterembe, mert nagy ut van még hátra, s . . . kevésse enni, inni is kell. . . .

A távírda-készülék is elnémul, s a „palaczkok“ megtöltöttek nem ugyan „választóvívvel, kékkövel stb.“ hanem pezsgő, tokaji, somlyai, s stbvel.

Ez villany-erő nagyobbodást okoz, s a gép ujult erővel dolgozik. . . .

Csak az indulást jelző zene hangjai szakítják félbe az étkezést.

És folyik ismét tovább a táncz, növekedik a kedv, és nevedik vele a kis leányok — lángoló tüzi sze-relme is. —

„Vírradat.“

Ez az utolsó állomás neve. Itt csend lesz, — a gázlámpák elalszanak — a boldog mamák lányaikkal hazaballagnak . . . stb.

Sokan hirték czéljokat elérhetőnek még tegnap este is — ma reggel azonban a rideg való ennek ellen-kezőjét bizonyítja be . . . más irányban haladt a vasut, a révpárt, a végállomás mégis csak ismét . . . az ágy. . . .

Hiába, ilyen az élet, és ilyen a „bálivonat.“ Mégis azon különbséggel, hogy az élet utolsó állomása, a: halál.

Csikváry Jákó.

TÁRCZA.

Egy kis báli variatio.

Pest, larsanghó.

Farsang levén, hozzuk meg mi is Karneval uram-nak az őt megillető tiszteletet, s beszélgessünk kevésé a bálakról, meg fogja ezt a szíves olvasó engedni és teendi ezt azon egyszerű okból is: mert a farsang ugy sem tart soká és azután amugy is szabad időnk igénybe lesz véve a böjti prédikációkkal.

Szólok tehát bálról, vasutról, vagy is inkább „báli vasutról.“ Nem félek a „Nyelvör“-től, hogy a tu-dományos akadémia által még el nem fogadott műszó használatát megrovjón, mert, hogy használt kifejezé-ssem, indokolt, mutatja a következő:

A bál, minden egyes részeiben tagadhadlanul ha-sonlít egy „vasuthoz“, mely a „Karneval“ tiszteletére építettik.

A menetrendről az ember hetekkel előbb értesít-tek nem ugyan „falragaszokkal“, hanem ijlatos, arany-nyomatu „meghívókkal.“ E meghívók nem az egész ország, hanem egyes családokhoz intéztetnek.

Az ember nem kényszerítetik az utazás napján a jegyváltásra, válthatja azt egy héttel előbb is, de érvé-nyes csak azon napra, melyre szól.

Az utazást megelőző heten van a háznál sürgés-forrás. A mamák roppant munkáival vannak elhalmozva, s minden ékszer, özfiraságot — nem ugyan a ládák és katulyákba — hanem kedves leányaik bájos termeteire rakják. A szellemnélküli lányka feleziczomázott báb lesz. Jön az idő, kézni nem szabad, mert késedelem —

szükséges eszközök, melyekre egyes családoknak szükségük van a közönséges mindennapi életben.

Munkába lehetne hozni itten ezer és ezer kezét, százezreket kiállítani a keresettebb tárgyakból, melyeket igen jutányosan, gyári árban, vállalkozó székely szekerembereknek el lehetne adni, vagy fuvarosok által a segésvári legközelebbi vasuti állomásig levitetni, honnan minden erdélyi kisebb és nagyobb várost, nagy rak-takkal el lehetne látni.

Mennyi szép és erőteljes, nyilegyenes s hordóvas-tagsága van itt, boldog Isten! s mi mindenre alkal-masak lehetnének ezek?

A vállalkozó részvényesek, a munkás kéz, a fu-varos s minden ember fáradsága, díja: minden, minden ki fizetné itt magát s mégis szép osztalék jutna egy vál-lalkozó társulatnak.

Egy ily gyári vállalatnak minden tekintetben csak nagyszerű jövője lehet, s ha bejő a vasut ide, s pedig be kell, be fog jöni nemcsak: mennyi tüzfűt lehetne el-, kiszállítani minden irányban!

És ugyanez a társulat állíthatna fel egy nagyszerű papirosgyárt is itt; hiszen tudjuk, hogy a Londonban megjelenő világhírű óriási hírlapnak, a „Times“-nek bükkfából készítik papírját, mely naponta csaknem 200,000 példányban megy szelvény a világba; hirdette a fából készült, nyomtatásra igen alkalmas papírnak jóságát, czélszerűségét.

Az eszmét, a gondolatot én átadtam, másokon a sor tenni eze ügyben; annyi a tér és alkalom munkál-kodnunk, s ha minden kínálkozó alkalmat el nem fo-gadunk; be jön vasutaink az idegen s mindent elkapar előlünk, mindent kivesszünk kezünkől s akkor tátott szájjal vakarhatjuk fejünket, s ekkor még az is bizonyos, hogy felkopik állunk s mi életszerűségünkről, tétlen-ségünkről adunk bizonyosságot a világnak. „Hargita“.

KÜLFÖLDI HIREK.

A „Times“ párisi levelezője 23-ról követhető ada-tokat közöl: „A Párisban való visszatérés kérdése elha-lasztatott; azonban azt hiszik, hogy a nemzetgyűlés idő-közben nem fogja föltétlenül előre eldönteni ezen tárgyat.

A katonai törvény megvitatása csak mártius végén fog a kamra elé kerülni.

Thiers kijelenté, hogy ő csupán nagyon kivételes alkakkal fog megjelenni a kamra üléseiben.

A kamarának egy bizottmánya ma meghallgatá a hadügyi s belügyi minisztereket az amnestia kérdésére vonatkozólag.

A jobb-centrum Mac-Mahon tábornagtól megkér-dező, hogy vajon kész len-e az alelnökséget elfogadni? de a tábornag azt határozottan visszautasítja.

A kormány Franciaországának 16 katonai kerü-letre leendő felosztását határozza el, melyek mindenike köteles egy hadtestet állítani. Megvalósul azon hír, hogy a Bourbon-ágak közötti fusio létesítése végett újabb lépések tétettek. Páris és Chmbord grófok közelebről ta-lálkoznak fognak.

Az „Univers“ úgy hallja, hogy a párisi gróf tegnap Frohsdorfba utazott a végből, hogy Chambord grófnak a fehér zászlóra vonatkozó manifestumához csatlakozzék, melynél azonban ő a nemzetgyűlés jogait meg fogná óvni. Ezen indósiat nagy sensációt keltett.

Gladstone következő körlevelet intézett az angol alsóház kormányparti tagjaihoz:

„Uram! Szabadságot veszek magamnak, önt erről értesíteni, hogy a parlament kedden, február 6 án össze fog ülni; — a mikor az alsóházban felirat fog indítvá-nyoztatni, válaszul a trónbeszédre — és én a speaker-től azon értesítést kaptam, hogy tüstént a válaszfelirattal összefüggő tárgyak után, ő az elnöki széktől vissza fog vonulni, melyet oly sokáig, s oly kitünően tartott elfog-lalva. Ekkor a ház a speaker utódának megválasztására fog fölhívati. Bizton remélem, hogy ön szíves leendő ez említett mindkét alkalommal jelen lenni. — Vagyok stb. Gladstone.“

Berlin, jan. 25. A „Nordd. Allg. Ztg.“ egy, a német francia főpostagazgatóságok közt folyt levélvál-

tást közöl, melyből szembetűnőleg kiderül a „France“ által közölt azon tudósításnak hazug volta, mintha Strassburgban a német posta által a levéltitkok megsér-tetett volna. Az atlanti Océánra tervezett, de felhagyott flotta-expeditió felszerelési költségei 300,000 tallér-ra mennek. A Stosch tábornok által a tengerészeti újra-szervezése iránt készített terv jelenleg az összes minisz-terium tanácskozása alatt van.

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, január 30 1872.

— **Eötvös-emlékünnepe** A magyar tud. akademia dícsolt elnöke néhai báró Eötvös József ha-lála évfordulóját febr. 1-30 napján délelőtti 10 órakor, a kir. egyetem templomában gyász isteni tisztelettel, — február 2-án délelőtti 11 órakor pedig saját disz-termében, emlékünnepelel kívánja megünnepelni.

— **Új távirda állomás** nyitottat Carlopagoban (Chatarórvidek ottocsáni ezred) korlátozott nappali szolgál-tallal.

— **A városi képviselőtestület** jan. 29-ki ülésében a 40-es munkálát tárgyalásáról kelt jegyző-könyvek felolvasatván, hitelesítettek. A munkálatot fel-terjesztő felirat is elfogadtatott. Ebből nagyon furcsa érveléseket fog a belügyér ő nmlga kiolvasatni, külö-nösen azt is, hogyan lehet az olajat a vízzel, a szemé-lyes felelősség elvét a testületi felelősséggel összevegyi-teni. Ritka találmány. De talán még ritkább lesz annak jelzése, hogy egy nagy város képviselőtestület többsége saját legjobb meggyőződését alárendeli a miniszter-nyilatkozott felfogásának, ezt nevezheti bárki is a minis-terinél is miniszteribb felfogásnak. Ily uton módon gyengén védelmezzük meg önkormányzati jogainkat. A tulságos hódolatokszéggel szegénységi bizonyítványt állítunk ki magunkról, bökölva a miniszter. Véleménynek még mi előtt, azt láttuk vala. A szeszárulási jog haszonbérlete körüli eljárás tárgyában adott főkapitányi feleletre elhatároz-tatott, hogy a polgárok sérelmét tárgyazó beadott fo-lyamodványok lehető legrövidebb idő alatt elintézendők; ezt az illető közegek tartásák szoros kötelezőségekné.

— **Színházi hírek.** Vízváryné assz. Szathmára visszautazott, még pedig gyöngékedve. A hűlés folytán bekövetkezett nagy rekedtségén kívül fülzúgást is kapott. De hisszük, hogy állandó lakhelyen egészsége mielőbb visszatér. Medgyaszai Ilka assz. jövő hó közepén Debreczenbe megy vendégszerezni. A b. Orozy Bodog lemondásáról terjesztett hírek aplotalanok. Blaháné legközelebb Aradra megy vendégszerezni. Pest sz. kir. városa az ujonnan építendő népszínház számára kijelölt telket, a Hermina-téren, már átadta. A bizottság a pénzbeszerzési módokat felett tanakodik. Ürményi Lajost az itteni színház egykori tagját segédzenészül a pesti nemzeti színházhoz szerződötték.

— **Az iparos-egylet** táncszertélyének tiszta jö-vedelme (a költségek levonása után) 501 frt.

— **Négyes gyermekek.** Jolsván, egy Bulla János nevű napszámos nejének egyszerre négy leánygyerre született. A gyermekek közül kettő már világra jöttek: halott volt, a megmaradt kettő azonban, valamint az anya is jól érzi magát.

— **Beustről egy jó bon-mot kering** a bécsi lapokban. Azt mondják a nemes gróf kalandos életére: „M. de Beust sait santer, mais il ne sait pas tomber.“ Beust ur tud ugrani, de nem tud esni! Ebből egy poli-tikai lapunk azt a következtetést fogja levonni, hogy Beust gróf — esetlen ember.

— **Ez is elég különös** a maga nemében. Vá-rosumk egyik ügyvédét, bizonyos falusi kocsmáros saját-ságos módon kelt követelés beperlése végett kereste meg. Egy szegénysorsu utazónak, kit a kocsmáros ös-mert, hirtelen pénzre lévén szüksége, 100 forint vett kölcsön telerestől, ki hajlandó volt a kívánt összeg kölcsönzésére, ha alperes váltót fogad el 120 frtról. Al-peres hajlandó volt arra, azonban abban merült föl leg-nagyobb akadály, hogy egyiküknek se volt annyi tiszta papírja mennyire a váltó kötelezővény ráirhatott volna;

késő est volt, szerezni sem tudtak azt, ugy oldák hát meg a gordeusi osomot, hogy alperes a váltót egyik ujonnan gyalult író asztal közepére írta, azon kikötéssel, hogy posta fordultatva megküldi papírra írva is az ok-mányt. Alperes azonban elmulasztá szavát beváltani, sőt meg felperes felé se ment, utóbbi tehát méltó kere-settel lép föl ellene. Behozta az egész asztalt, melyen a váltó látható és teljes épségében akarja mellékelni a keresetbe, és feltett szándékához erősen ragaszkodik.

— **Páris kertjei** már tavaszra nagyrészen helyre lesznek állítva: így a Luxemburg, Tuileri-ák, Jardin des Plantes és bois de Boulogne kertjei. A mun-kák szorgosan foganatba vétettek, a pusztult fákat ki-forgatják és serdült fákat ültetnek helyükbe, az utakat homokolják, s általában mindent igyekeznek kijavítani, a mit a háború és a commune elpusztított.

— **Legközelebb Bright Jakab**, parlament tag elnöke alatt, a Langham-hotelben, a nő-emanci-patio bajnokai s bajnoknői értekezletet tartottak, — a jövő ülészakra a hadjárat terv tárgyalása végett. Szá-mos oly indítványok fogadtattak el egyhangulag, melyek egy általános értekezlet összehívására, egy végrehajtó-bizottmány, s helyi bizottmányok alakítására, nyilvános meeting-ek tartására, stb. vonatkoztak. Az elnök beszé-dében azon kiterjedésre utalt, melyet a mozgalom a leg-újabb idő alatt nyert.

(—) **Nemzeti színház.** Hétfőn, január 29-én Medgyaszay Ilka asszony második vendégfölteptűl a „Gerolsteini nagyhercegnő“ adatott. E kedves zenéjű operette minden időben szép közönséget szokott vonzani színházunkba, must pedig, hogy a czimszerep Medgy-aszay asszony kezében volt, csaknem egészen megtölté azt. Az előadás egészben véve sikerült. Ez esztorujra Medgyaszay asszonyt illette, ki nagyon csinosan énekelt, s azon az operette énekesnőknél mulhatlan megkívántató ügyes játéknál s alakítási tehetségnél fogva melylyel sok más társnője felett előnyösen bír, a czimszerep minden mozanatát kiemelte, élénken színezte. A közönség töb-bör megtapsolta. A többi szereplők u. m. Darai K. Zajongi, Szilágyi, Kassai és Leukei, sikerült játékokkal egyaránt befolyták az előadás emelésére — s ezért dí-csérletet érdemelnek ugyszintén a karok is.

Szerdán, jan. 31. „Csapodár“ vigiáték 3 felv.

Közönség köréből.

Nyilatkozat.

(Vége.)

2. A város szesz, s minden ilyenmő italok kizá-rólagos árulhatási joga a városi t. képviselő testületnek mult évi 63—1871. sz. a. kelt határozatából, ugyan csak Kiss Sándor urnak lévén bérbe adva, ő az erre vonatkozó, s mult évi június 20-án a t. tanácstól 3057—1871. sz. a. megerősítést nyert hirdetmény 2-ik pontja értelmében, szerződésileg biztosítottat, hogy: „a helybeli kereskedő testületbe bekebelezett és törvénye-sen bejegyzett szesz, fűszer és vegyes kereskedők, vala-mint a gyógyszerészek is 30 fokozat felüli erőfokozattal bíró szeszt (spiritust) az iparosok üzletéhez megkívántató czélra árulhatnak ugyan, de az ily czélra való árulást csak is pecsétjökkel, és saját czéggel ellátott, egy bécsi fertály teljesen megüti, de azt túl nem haladható üvegekben gyakorolhatják; a vevők által a kereskedésbe vitt üres edényekbe szeszt nem mérhetnek, az idegen edényeket be nem dugaszolhatják, le nem pecsételhetik, be nem cserélhetik, be nem válthatják, csapolt hordók-ban szeszt és pálinkát kereskedésben, vagy azokkal közvetlen összeköttetésben lévő pinceszékben és raktáro-kban nem tarthatnak, s általában arra kötelesek ügyelni, hogy kereskedésből ital czélokra szeszt ki ne adjanak.“

Folyó hó 18-án történt azonban, hogy két hely-beli gyógyszerstárból az idézett hirdetmény ellenére 60 és 80 krért idegen üvegekbe szesz árusítatván el, bérlo kérése következtében az említett hirdetmény 4. pontjáb-an megsabott azon hivatali kötelemből folyólag, — „hogy ha bárki e városi lakos, vagy idegen, a haszon-bér ideje alatt vegyítés végett szeszt árul, vagy más ily nemű szesz italoknak kicsinyben vagy a szabályok-

kal ellenkező árulásán, kimérésén s a korcsomárolási jog kijátszására, vagy megrövidítésére czélzó, vagy ve-zető eladáson, és így ezen városi jognak szándékos vagy bár mely módoni megosonkításán rajta éretnék, vagy ellene ily kihágási tény, a rajta éretné esetén kívül is belehetne bizonyítani, a bérlo által tett bejelentés követ-keztében, sőt hivatalból is, — ha ily kihágás a városi kapitányságnak értesére jó“, az illető kihágó, a hirdet-mény ezen pontjában meghatározott büntetés alá vonandó, még ezen kívül a hatodik pont szerént a kihágás tárgyát képező ital bérlo javára elkoboztatik, — küldetett ki az árulásra kitett szesz lefoglalására, a nevezett két helyre, a bérlo vagy megbízottja mellé kirendelt rendőri közeg, oly utasítással, hogy ha az illető részéről ellent mondas történi, minden erőszakról óvakodva térjen vissza s tegyen jelentést; a mi valósággal az utasítás szerént történt is.

Azt hiszem az idézett pontok, midőn egyfelől tö-kéletesen körvonalozzák azon jogot, melyet a gyógy-szerészek, s más ottan megnevezettek a város kizá-rólagos jogával szemben élvezhetnek, másfelől megszabják a városi kapitányságnak is azon eljárást, melyet fáf-dalom nem csak idegenekkel, de nehany oly polgárral szemben is kénytelen érvényesíteni, kik a város sért-hetleu jogát, melyet mint minden polgárral közöst, s így a magukét is, védeniek kellene, ön haszonlesésből, tiltott uton, bűnösen kívánják tönkre tenni: a város és sok ezer polgártársaik egykor megsíratandó kárára.

Ha a gyógyszerészek jogosultságát követelnek a szesznek szerintek leendő árulására, mutassák ki azt okmányokkal illetőleg azon „az egy városi polgár“ által hangoztatott miniszteriális rendelettel, mely máshol nem csak a légben létezhet.

Most már nem az „egy városi polgár“ felhívására hanem mint oly ember ki nem szoktam álarcz alól kiabálni, nyíltan kimondom azt, mit a magáról ugy látszik sokat hívó „egy városi polgárnak“ tudni kellene, hogy ezen városi kapitányi hivatalánál, en alólt mint ez idő szerént még főkapitány saját felelősségemre in-tézem a körömhöz tartozó ügyeket; s miután eljárásaim alapját meg tudom választani, nem rettegek az „egy városi polgárnak“ nyíltan kijelenteni, hogy egyedül én voltam az, ki szülővárosom említett jogát hibázottatott eljárásommal védtem, s én leszek az, ki jövőben is mig befolyásom engedi bárki ellen védeni fogom azt.

Tudja meg továbbá az „egy városi polgár“ hogy az, ki nyilvános jogsértést követ el, nem igényelhet maga iránt, s éppen a hatóságától kéz csokolással páro-sult kiméletet, s nem is veheti magát sértve, ha éppen a gyógyszerstárban elkövetett, s netalán folytonosan követni czélban vett kihágás megatlasa tekintetéből a hatóság ottan föllépni merészel. Tisztelje mindenki a törvényt, s polgári erényeit az által mutassa ki, nem pe-dig álarcz alatt lobogtassa azon zászlót, mely városa jogai szétörésére fogná vezetni annak bűnös követőt.

A hivatolt folyamodás nem tartozván hatás kö-römbé mellőzöm azt.

Vége megjegyzem, hogy az „egy városi polgár“, ki azon kifejezéséből — „reméljük az új szervezéssel többet adunk az erélyre a szemességre“ — itélve valamely virilis szavazattal bíró hatalmas egyéniség kell hogy legyen, — csak helyesen fog cselekedni, ha be-folyását, s szükség esetében még vagyonát is feláldozza, hogy Kolozsvár városa a kuszúbön álló új szervezéssel jogai védelmére erélyesebb, szemesebb, tisztviselővel töltse be azon polcot, melyet jelenben az „egy városi polgárnak“ ugy látszik egy gyűlölt ellensége foglal el.

Kolozsvárt, januárius 25-én 1872.

Csiszár Samu, főkapitány.

Távíratok tudósítás a bécsi borszéról.

Jan. 29-ről: 5% Metalliques 62 70 5% Nemzeti kölcsön 72.15. 1860-diki államkölcsön 106.50. Bank-részvények 852. Hitelrészvények 346.25. London 114. 35. Ezüst 112.90. Cs. kir. arany 5.43. Napoleondor 9.09.

Földterhermentesítési kötvények: Magyar 80.—. Temesi 78.—. Erdélyi 77.25. Horv.-Slavon —.

Id. felelős szerkesztő: Sándor János.

Valódi aranykérő, amely roppant tökéletet nyel el, most a gyakor-lattas közönség nem visel többet, mert mesés olcsó árért teljes pótlékot nyújt az

ujon feltalált nemes fém!

Talmi arany!

Valódi csak itt!

Valódi csak itt!

Valódi csak itt!

Valódi csak itt!

Valódi csak itt!

Valódi csak itt!

Valódi csak itt!

Valódi csak itt!

Valódi csak itt!

Valódi csak itt!

Valódi csak itt!

Valódi csak itt!

Valódi csak itt!

Valódi csak itt!

Valódi csak itt!

Valódi csak itt!

Valódi csak itt!

Valódi csak itt!

Valódi csak itt!

Valódi csak itt!

Valódi csak itt!

Valódi csak itt!

Valódi csak itt!

Valódi csak itt!

Valódi csak itt!

Valódi csak itt!

Valódi csak itt!

Valódi csak itt!